

Rätten till ett språk

🕒 13:36 | 12-09-14 | 🗨️ 2 👤 59

KRÖNIKA Rapporterna duggar tätt: den svenska skolan klarar inte sitt uppdrag, elevernas kunskaper i det ena och det andra ämnet har försämrats.

Rapporterna duggar tätt: den svenska skolan klarar inte sitt uppdrag, elevernas kunskaper i det ena och det andra ämnet har försämrats.

I en rapport som ligger från till EU:s utbildningsmyndighet har 17,4 procent av svenska 15-åringar dåliga resultat i läsförståelse. Dessutom försämrats förmågan enligt rapporten.

Så då säger någon var femte elev står i skolvärlden i gymnasiet och trummor med pennan. Men, det är oftare en han än en hon, läser långsamt och känner sig kanske dum.

Skolan borde bli om utsikt till de här ungdomarna.

Jag beger mig till skolan för att prata med någon som är involverad i vad läroplanen och språket betyder. Lisa Högberg är lärare i svenska för elever som nyligen kommit till Sverige och som har ett annat modersmål än svenska vid Hacksjöskolans gymnasieskola.

För att jobba är hon prövad som en av Luleås skolhjälp och hon fick utmärkelsen Svenska akademins svensklärarpris 2011.

Högberg arbetar mycket med skriftkultur, bokkonst och högläsning och hjälper sina elever att hitta böcker som intresserar dem.

För hennes elever är svenska en inläsningspunkt till samhället och viktigt för deras sociala liv. För elever med svenska som modersmål är förtärlig språket också viktigt. Högberg säger att eleverna försämrade läsförståelsen är skräckslående.

- Läroplan är ingenting till språket. En elev som inte fått grunderna i språket kan inte kritiskt tolka information, de får tillämpningsfärdigheter, och det leder till utanförskap, säger hon.

Hon reflekterar över alla matematiksalongering som går på i skolan de senaste åren.

- Men dubbla lösnar får också bättre förståelse för innehållet i matematik. Det hänger ihop.

Men kan diskutera om var problemen ligger och vem som ansvarar. Är det i förskolan eller i läroplanen eller någon annan? Chans! Var skulden ligger så kan vi inte låta var femte 15-åring gå vidare och röja oss med att de inte kan läsa annat än enkla böcker.

De har redan nått i i skolan bakom sig då.

Kanske upptäckta problemen och en del av dem får hjälp i gymnasiet. Men att var femte gymnasieelev får särskilt stöd i svenska tvivlar jag på.

Skolan ska arbeta kompensatoriskt. Det är lag på det! Det ska inte ha någon betydelse för skolresultaten om föräldrarna är rika eller fattiga eller hur länge de gått i skolan.

Men i Sverige går det generellt bättre för elever med högstutbildade föräldrar.

Kanske är det så att det blivit mer att kompensera? Har skollärarna blivit mer som har hjälp hemma, råd med läshjälp och förväntat stödjande omgivning och de som saknar allt det.

Men det får inte spela någon roll säger Högberg.

- Vi kan aldrig skylla på föräldrarna. Det är vi i skolan som ska träna eleverna att tänka, analysera och utvecklas tillsammans utifrån sin nivå, säger hon.

Gör det som krävs, höj skattan eller sänk underhållsavgifterna om det behövs pengar. Alla behöver inte bli akademiker, men svenska unga har rätt till ett fullständigt språk.

Kan vi få slippa fler katastrofreportage, tack!

Elisabeth Hedman